

Новият Международен стандарт за финансово отчитане 17 и предизвикателствата пред застрахователните компании

Елеонора Станчева-Тодорова*,
Надя Велинова-Соколова**

Резюме: Целта на настоящата статия е да се разгледат някои от предизвикателствата пред застрахователните компании от предстоящото приложение на МСФО 17 Застрахователни договори. Отправна точка на изследването са новите регулации и техният потенциален ефект върху застрахователния сектор. Дискусията се фокусира върху базисните промени в модела на счетоводно отчитане на застрахователните договори. В подкрепа на твърденията и изводите на авторите са използвани резултатите от задълбочени изследвания върху бъдещото въздействие от приложението на новия стандарт.

Ключови думи: предизвикателства, МСФО 17, застрахователни договори, модел на счетоводно отчитане, корекция за риск.

JEL: M41.

Въведение

Новият Международен стандарт за финансово отчитане (МСФО) 17 Застрахователни договори е дългоочакван

* Елеонора Станчева-Тодорова е доктор, доцент в Стопанския факултет на Софийския университет „Св. Кл. Охридски“, София.

** Надя Велинова-Соколова е доктор, доцент в Стопанския факултет на Софийския университет „Св. Кл. Охридски“, София.

проект на Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС). Работата по Стандарта стартира през месец септември 2004 г., а окончателната му версия е публикувана 13 години по-късно – на 18 май 2017 г. МСФО 17 съдържа изчерпателни насоки за счетоводното третиране на застрахователните договори и влиза в сила за отчетните периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. По-ранното му приложение е позволено, ако застрахователите са имплементирали също така МСФО 9 *Финансови инструменти* и МСФО 15 *Приходи от договори с клиенти* (ЕУ, 2018а). През месец ноември 2018 г. СМСС обсъжда отлагане на датата на влизане в сила с една година, до 1 януари 2022 г., но това предложение впоследствие е оттеглено.

Поради многобройните потенциални проблеми, свързани с бъдещото прилагане на Стандарта, на 28 октомври 2018 г. СМСС стартира дискусия по списък с 25 потенциални изменения. Проектът за обсъждане на така предложените промени е публикуван на 26 юни 2019 г., като срокът за предоставяне на коментарите е 25 септември 2019 г. Съветът счита, че времевият график ще позволи навременното финализиране на предлаганите изменения, които ще станат задължителни за отчетните периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. (Deloitte, 2019).

МСФО 17 заменя МСФО 4 Застрахователни договори, който е междинна регулация за застрахователните компании

Икономически теории

за период от повече от 15 години – от 1 януари 2005 г. до датата на влизане в сила на новия Стандарт. Първоначално СМСС разглежда МСФО 4 като временно решение, отразяващо различни национални счетоводни практики и техни вариации (IASB, 2017). Той представлява първата фаза от един по-мощен проект, финализирането на който първоначално е планирано за период от две десетилетия. Поради неговата сложност, Съветът решава да отложи публикуването на окончателния Стандарт, като по този начин си осигурява достатъчно време за изготвяне на изчерпателни правила за счетоводното отчитане на застрахователните договори.

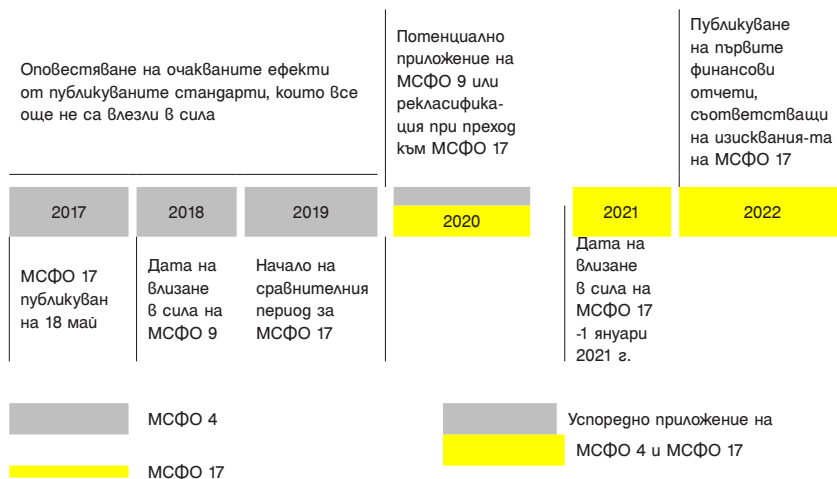
Одобрението на МСФО 17 от Европейската консултативна група за финансова отчетност (ЕКГФО) все още не е финализирано и според някои заинтересувани страни е налице известно забавяне.

Обратното отброяване до влизането в сила на МСФО 17 вече започна. Необходимо е да отбележим, че СМСС даде възможност за отсрочване на приложението на МСФО 9 с три години от датата на влизане в сила през 2018 г. за всички компании със значи-

телен брой застрахователни операции. Счетоводното третиране на инвестициите в дългови и капиталови ценни книжа на застрахователите беше фундаментално променено по силата на наложените с МСФО 9 изисквания. Съветът обедини датите на влизане в сила на двата стандарта, което превърна 2021 г. в сериозен етап на промени в корпоративната отчетност в застрахователния сектор. Ефектът от това решение е илюстриран на фигура 1 (Deloitte, 2018).

Цел на изследването

В светлината на предстоящото приложение на МСФО 17, целта на настоящата статия е да се разгледат някои от предизвикателствата пред застрахователните компании, резултат от изискванията на Стандарта. Един от основните въпроси, анализирани в изследването, са новите регулации и техният потенциален ефект върху застрахователния сектор. По-подробно са дискутирани базисните промени в модела на счетоводно отчитане на застрахователните договори, както и някои основни ефекти от приложението на МСФО 17 за

Фигура 1. Обратното отброяване до приложението на МСФО 17 (при край на отчетния период месец декември)

Източник: EY, 2018а, с. 5

застрахователните гружества. В подкрепа на твърденията и изводите на авторите са използвани резултатите от задълбочени изследвания върху бъдещите ефекти от приложението на новия стандарт.

Методология

Използваната методология се базира както на общонаучни методи на научното познание – анализ, синтез, индукция и дедукция, така и на специфични методи, като по-конкретно се прилагат системният подход, историческият подход, методът на сравнението и абстрактно-логическият метод. Информационна база на настоящата разработка са резултатите от мащабни проучвания на големите четири международни одиторски компании и на международни професионални организации относно потенциалните ефекти от приложението на МСФО 17.

Общ преглед на застрахователния счетоводен модел

С МСФО 17 се въвежда единна и всеобхватна рамка за счетоводно отчитане на всички видове застрахователни договори, с цел подобряване на прозрачността и стандартизацията на финансовите отчети. Той се счита за най-съществената промяна в счетоводния модел, прилаган в застраховането за последните 20 години, като стремежът е да се постигне по-добра хармонизация на счетоводното отчитане в застрахователния сектор с принципите на МСФО, прилагани в други сектори на икономиката (Deloitte, 2018).

Подходът, разработен от СМСС и използван като база за МСФО 17, отразява разбирането на Съвета, че от една страна, застрахователният договор комбинира характеристики както на финансов инструмент, така и на договор за предоста-

вяне на услуга, а от друга страна, паричните потоци, генерирани от много застрахователни договори, се характеризират със значителна променливост в продължение на дълъг период от време (IFRS 17).

Новият стандарт трансформира фундаментално съществуващата счетоводна практика в три ключови аспекта. Първо, променени са моделите на генериране на печалбата. Второ, ускорява се признаването на загубите по договори, които се очаква да бъдат обременителни. Трето, МСФО 17 поражда усложнения в редица области като оценяване, изисквания към данните, предположения, анализи на резултата и тяхната комуникация. В допълнение, една от последиците от приемането на Стандарта и основно опасение на експертите е свързано със сложността на моделите за оценяване и изискванията към данните, системите и процесите, които ще бъдат значително разширени поради нарастващата фрагментарност при групирането на договорите за целите на оценката (EY, 2018а, с. 4).

Основните характеристики на застрахователния счетоводен модел, въведен с МСФО 17, са обобщени и представени в таблица 1.

Трите подхода за оценка, въведени с новия застрахователен счетоводен модел, са илюстрирани в таблица 2.

Съгласно изискванията за оценяване в МСФО 17, пасивът за дадена група застрахователни договори, свързан със задълженията за изпълнение за оставащи услуги, трябва да се оценява в съответствие с МСФО 15 Приходи от договори с клиенти. В допълнение, пасивът за дадена група застрахователни договори, свързан с възникнали претенции, се оценява в съответствие с принципите на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи. Всеки инвестиционен компонент, внедрен в пасива, се счита за изключение от правилото (IASB, 2017).

Икономически теории

Таблица 1. Застрахователен счетоводен модел съгласно МСФО 17

	Основни характеристики на модела
Обхват на приложение на застрахователния счетоводен модел	Той се прилага към онези договори, съгласно които предприятието поема значителен застрахователен риск от друга страна (притежателя на полицата), като приема да обезщети притежателя на полицата, ако определено несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие) има неблагоприятен за него ефект
Признаване/класификация	<ul style="list-style-type: none"> • Застрахователните договори трябва да бъдат отгледени от внедрени деривативи, разграничими инвестиционни компоненти и разграничими задължения за изпълнение. • За целите на признаването и оценяването застрахователните договори трябва да бъдат разделени на групи
Оценяване	В рамките на модела могат да бъдат прилагани три подхода за оценяване - общ модел, подход на разпределение на премиите и подход на променливото възнаграждение
Представяне във финансовия отчет	Застрахователните приходи, разходите за застрахователните услуги и застрахователните финансови приходи или разходи трябва да бъдат представени отделно
Изисквания за оповестяване	Количествена и качествена информация за: <ul style="list-style-type: none"> • сумите по застрахователни договори, признати във финансовия отчет • съществените преценки и промените в тези преценки; и • характера и степента на рисковете, възникващи от застрахователните договори

Източник: IASB, 2017; PWC, 2019; EY, 2018b; SAS, 2018

Предизвикателства, свързани с приложението на МСФО 17

Приложението на МСФО 17 ще представлява мащабно и скъпо усилие. Ефектите от стандарта са толкова широкообхватни, че практически всички функции, поддържащи или хранващи, които пряко или косвено са свързани с финансовата отчетност, ще бъдат засегнати. Това включва оперативни и бизнес процеси, дизайн на продукти и промени в ценообразуването на застрахователните продукти за повечето застрахователи. Необходимо е да се преразгледа актюерската дейност, както и процесите за финансово отчитане, за да се идентифицират възможностите за използване на тези промени за реализиране на модернизацията.

Основните предизвикателства, пред които са изложени застрахователните дружества при прилагането на МСФО 17, са представени в таблица 3.

Амбицията на всяка компания е да оптимизира ползите от промените, въведени от МСФО 17, и да постигне дългосрочната си стратегическа визия чрез предефиниране и цялостно трансформиране на архитектурата на системите. Ключовите възможности за преобразуване на застрахователния бизнес включват: оптимизация на процесите, промяна на актюерската функция и модернизация на системите. Основните предизвикателства за прилагането на МСФО 17 включват:

- Предизвикателство, свързано със системите и данните;

Таблица 2. Подходи за оценка съгласно застрахователния счетоводен модел

Подходи за оценка	Характеристики
Общ модел	<ul style="list-style-type: none"> • Основен подход за оценка на договори без участие • Застрахователният договор се оценява чрез използване на изпълнението на паричните потоци – сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци, претеглени за отразяване на вероятността, плюс корекция за риска • Плюс марж за договорно обслужване, който представлява печалбата, която застрахователят признава въз основа на прехвърлянето на услугите към притежателите на полици във времето.
Подход на разпределение на премиите	<ul style="list-style-type: none"> • Опростен подход по избор за договори с продължителност една година или по-малко, или когато това представлява разумно приближение до общия модел • Застрахователният договор се оценява като пасив за оставащото покритие и задължение за възникналите претенции • Сходен подход със съществуващата оценка на пасив за оставащото покритие за договорите в общото застраховане • Задължението за възникналите претенции се дисконтира, плюс корекция за риск
Подход на променливото възнаграждение	<ul style="list-style-type: none"> • Приложим е към договори с характеристики за пряко участие, както това е дефинирано от трите критерия, въз основа на това, че притежателите участват в разпределението на печалбата от група базови позиции, които са ясно идентифицирани. • Пасивът по застрахователните договори се базира на задължението на предприятието да заплати на притежателя на полицата сума, равна на стойността на базовите позиции, нетно от възнаграждението, начислено за договора – „променливо възнаграждение”.

Източник: ЕУ, 2018а, с. 4

Таблица 3. Предизвикателства и практическо приложение

Оценка	Управление и процеси	Отчетност и анализ
<ul style="list-style-type: none"> • Класификация • Отделяне • Обобщаване • Обхват на договорите • Норма на дисконтиране • Предположения и методология • Паричен поток • Корекция за риск • Преход 	<ul style="list-style-type: none"> • Качество на данните • Модел на оценка и управление • Ефект върху управлението на активите и пасивите и управлението на риска • Бизнес планиране и стратегически последици • Обучение 	<ul style="list-style-type: none"> • Фундаментално различен отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход • Съществени промени в отчета за финансово състояние • Допълнителни оповестявания и анализ на промяната • Краен срок за отчитане
Изградени актюерски и счетоводни системи, бързина на моделиране и съхранение на данни		

Източник: ЕУ, 2018б; Deloitte, 2018

Икономически теории

- Предизвикателства, свързани с хората, обучението и ресурсите;
- Ефекти върху процесите и бизнеса;
- Корекция за отразяване на риска;
- Концептуални предизвикателства.
- Предизвикателство, свързано със системите и данните

Приложението на новия Стандарт изисква целенасочени промени в организацията на системите. Финансовите ИТ системи ще трябва да бъдат актуализирани. Към момента актюерските системи са тези, които започват да привличат най-много внимание и изискват промяна. Цялостният преглед на архитектурата на системите трябва да осигури гъвкави и устойчиви решения, които да отговарят на нарастващите вътрешни и външни потребности, както и намаляване на сложността и общата стойност на компанията в средносрочен и дългосрочен план (PWC, 2018).

Като цяло за подходящи се считат три подхода за решение, които трябва да отговарят на предизвикателствата, свързани с новите данни, системи и процеси:

1. Решение, насочено към актюерските изчисления и анализи – използване на съществуващите данни, системи и процеси за МСФО 17, и изградено на база на средствата и моделите по Платежоспособност II.
2. Интегрирано решение по МСФО 17 – въвеждане на изискванията на МСФО 17 чрез създаване на интегрирана система, която да свързва финансовата и актюерската системи.
3. Предоставяне на платформа по МСФО 17 чрез централизирана финансова система – така се отчитат местата, където да се поставят позициите за марж на гоговорните услуги (МДУ).

Една от най-големите промени в системите, възникваща във връзка с МСФО 17, е необходимостта от генератор на МДУ. Това е важен компонент от целевата архитектура на системите, тъй като необходимостта за изчисляване на МДУ е напълно нов аспект.

Застрахователите трябва да решат дали изискванията на МСФО 17 ще бъдат „прикрепени“ към съществуващите им системи за финансова отчетност и планиране или ще трябва да се търсят и изследват алтернативни възможности. Тъй като много от изискванията на новия Стандарт са свързани с повтарящи се дейности и предполагат много изчисления на различни показатели, те могат да бъдат спазени най-добре чрез изграждане на подходящи финансови системи, посредством които да се осигури прилагането на Стандарта (KPMG, 2018).

В много случаи технологията и отделните софтуерни приложения могат да се използват за частично или пълно автоматизиране на процесите, включително на следните дейности:

- Събиране на данни и тяхната обработка или трансформация (например, получаване на данни от различните системи и източници на информация, и привеждането им във вид, подходящ за употреба);
- Моделиране на данни (например, промени в съществуващите такива, за да отговарят на избраната счетоводна политика по МСФО);
- Представяне или отчитане на данните (например, пълен набор от финансови отчети, включително сравнителна информация и информация за оповестявания).

ИТ инфраструктурата е една от най-големите инвестиции, които всеки застраховател трябва да направи, защото тя движи всеки аспект от неговата дейност. От стартирането на нов бизнес до оценката на рентабилността през целия срок и представянето на информация за оценка на резултатите от дейността на ръководството (KPMG, 2018).

Предизвикателства, свързани с хората, обучението и ресурсите

Организациите във всички сектори често споделят, че хората са най-ценният им актив. Това възприятие изглежда особено

вярно за застрахователите и приложението на новите стандарти от тяхна страна, когато осигуряването на достатъчно опитни хора се превръща в належаща потребност. Пример за това е, че осигуряването на подходящ бюджет се очаква да бъде по-голямо предизвикателство от гледна точка на ресурсите в ранните етапи от приложението на МСФО 17 в сравнение с предизвикателствата на етапите на оценка на въздействието, дизайна и приложението (EY, 2018b).

Водещите организации насочват обучението в множество посоки – предоставяйки го не само на лицата, на които е възложено приложението на проекта по имплементирането на Стандарта. В тази връзка, еднаква по важност е и необходимостта от повишаване на информираността на други ключови лица в компанията, отговорни за оценката на въздействието на новите стандарти върху отчетените резултати и показатели за измерване.

Имайки предвид промяната, застрахователите трябва да гарантират, че е получена подходящата входяща информация за оценка на ефекта на МСФО 17 от различни отдели, включително от финансовия отдел, отделите за касови операции, управление на риска, информационните технологии и актюерите. Независимо от факта, че МСФО 17 е счетоводен стандарт, никой финансов отдел не може да се справи с промяната самостоятелно.

За да представи кохерентен план пред основните заинтересовани страни, ръководството ще трябва да определи бюджет за МСФО 17 както от гледна точка на финансовите, така и на човешките ресурси. Малко вероятно е преминаването към МСФО 17 да може да бъде ефективно приключено като „страничен“ проект. Мениджмънтът трябва да обмисли получаването на временна консултантска помощ, за да се компенсира липсата на компетентността от страна на персонала в отделните области. Това ще позволи на служителите да из-

ползва експертните си познания там, където те могат да бъдат приложени най-добре.

Ефекти върху процесите и бизнеса

Докато застрахователите се подготвят за МСФО 17, някои започват да осъзнават, че той ще окаже значително влияние върху редица дейности от техния бизнес. Много от тях са идентифицирали възможност за оптимизиране на процесите и модернизирани системи чрез проектите си за приложението му. Участниците в индустрията е необходимо да си сътрудничат по отношение на интерпретирането на изискванията на МСФО 17 и неговите потенциални ефекти. Ясно е, обаче, че един стандартизиран подход, набор от политики или общ сметкоплан няма да е подходящ за всички застрахователи. Всеки трябва да претегли оперативните рискове, разходите и ползите, сроковете за приключване на отчетите и запазването на стратегическите си цели.

Корекция за риск

Корекцията за отразяване на риска така, както тя е дефинирана в общата рамка на МСФО 17, представлява сума, концептуално близка до тази на маржа за риск, определена в рамката на Платежоспособност II, въпреки че продължават да съществуват разлики в изчислението на тези елементи. Стандартът подчертава и необходимостта за отделяне на застрахователните рискове, участващи при определянето на корекцията за риск, от финансовите рискове. Следователно, от гледна точка на оценката на корекцията за риск е изключително важно да се направи изчерпателен преглед на различните подкатегории рискове. Корекцията за риск механично влияе върху оценката на бъдещите печалби и върху резултата, определен съгласно МСФО 17 относно застрахователните договори в портфейла. Съгласно Стандарта, освобождаването на МДУ очертава ефек-

Икономически теории

мите от корекцията за риск върху всички базови отклонения (Devineau, 2019).

Аналогично, отчетът за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в съответствие с МСФО 17 посочва страничните съществени аспекти на чувствителността на застрахователния резултат към амортизацията на корекцията за риск (таблица 4).

Освен изискванията за методологическа рамка и специфичните начини на изчислението, едно от големите предизвикателства в областта на изследователската и развойната дейност, свързано с оценката на корекцията за риска, е способността на застрахователите адекватно да разработят свои собствени процеси за трансформация при сътресения съгласно Платежоспособност II, за да изчислят свързаните оценки на въздействието и да ги конвертират в съответните показатели по МСФО 17. Тези усилия за оптимизация, трансформация и иновации ще дадат възможност на компаниите да се фокусират изцяло върху стратегическото управление на техния бизнес и върху въпросите за оповестяванията на финансова информация.

За да я определят, застрахователите първо трябва да идентифицират своите портфейли, включващи договори със сходни рискове, които се управляват заедно. За всеки застраховател съществуват безброй технически решения и преценки, които трябва да бъдат направени за привеждане на Стандарта в действие въз основа на анализа на застрахователните им портфейли в контекста на МСФО 17. Определянето на нормите на дисконтиране, приложими към портфейла, е ключова преценка за всички застрахователи, с изключение на тези, които сключват предимно краткосрочни договори (EFRAG, 2018).

Предстои да бъдат взети много важни решения и един от основните стратегически въпроси, които трябва да бъде решени, е изборът на подход при прехода към новия МСФО 17. Необходимата корекция, която трябва да бъде направена, ще бъде сериозно предизвикателство, което може да повлияе дългосрочно върху реализираните печалби на застрахователите, с изключение на онези, чийто бизнес отговаря на изискванията за приложение на подхода на разпределение на премиите. Това

Таблица 4. Корекция за риск

Финансов резултат от застраховането по МСФО 17	
<i>(+) Приходи от застрахователни продукти</i>	
•	Приблизителна оценка на паричните потоци
•	Освобождаване на маржа за договорни услуги
•	Освобождаване на корекцията за риск
<i>(-) Застрахователни разходи</i>	
•	Наблюдавани парични потоци
•	Загуби и компенсирани загуби от обременяващи договори

Концептуални предизвикателства

Една от ключовите характеристики на МСФО 17, която е заложена и в общата за всички стандарти рамка за финансово отчетване, е концепцията за отчетна единица.

е много важна област, която заслужава допълнителен анализ.

Заклучение

Оперативните и бизнес ефектите от прилагането на новия Стандарт са толкова фундаментални, че ръководството ще

трябва да анализира отново финансовите аспекти и да преосмисли основни страни от дейността си. Настоящата 2020 г. е ключова за застрахователните гружества, които не само трябва да предприемат конкретни стъпки, свързани с реорганизацията на съществуващите системи и процеси, планирането и ресурсното обезпечаване на прехода към новите счетоводни регулации, но и да комуникират потенциалните ефекти с акционерите, притежателите на полици, анализаторите и групите заинтересовани страни.

Новият МСФО 17 ще доведе не само до допълнителни разходи за застрахователните гружества, но той е и възможност за подобряване на оценката на резултатите от работата на компаниите, планирането и бюджетирането. Все по-голям брой организации започват да разбират множеството ползи за дейността си от приложението на Стандарта.

Цитирани източници:

Deloitte, 2019. Amendments to IFRS 17 'Insurance Contracts', [online] Available at: <<https://www.iasplus.com/en/projects/narrow-scope/ifrs-17-amendments>> [Accessed 30 October 2019].

Deloitte, 2018. 2021 Countdown Underway. Insurers Prepare for IFRS 17 Implementation. Global IFRS Insurance Survey 2018, [online] Available at: <<https://www2.deloitte.com/global/en/pages/financial-services/articles/global-ifrs-insurance-survey.html>> [Accessed 28 September 2019].

Devineau, L., 2019. IFRS 17 Risk Adjustment for Non-Financial Risk for Life and Health Insurance Contracts.

EFRAG, 2018, Letter to ESAs regarding the endorsement process of IFRS 17, [online] Available at: <<https://www.efrag.org/Assets/Download?assetUrl=%2Fsites%2Fwebpublishing%2FSiteAssets%2F181026%2520Letter%2520to%2520ESAs.pdf>> [Accessed 5 November 2019].

EY, 2018a. Impacts of IFRS 17 insurance contracts accounting standard. Considerations for data, systems and processes, [online] Available at: <[https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-impact-of-ifrs-17-for-insurers/\\$FILE/EY-ifrs-](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-impact-of-ifrs-17-for-insurers/$FILE/EY-ifrs-17-global-dsp-considerations.pdf)

17-global-dsp-considerations.pdf> [Accessed 6 October 2019].

EY, 2018b. Applying IFRS 17: A closer look at the new Insurance Contracts Standard, [online] Available at: <[https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-Applying-IFRS-17-Insurance-May-18/\\$FILE/ey-Applying-IFRS-17-Insurance-May-18.pdf](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-Applying-IFRS-17-Insurance-May-18/$FILE/ey-Applying-IFRS-17-Insurance-May-18.pdf)> [Accessed 23 October 2019].

IASB, 2017. IFRS 17 Insurance Contracts, [online] Available at: <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-17-insurance-contracts/> [Accessed 1 September 2019].

IASB, 2018. IFRS 17 Insurance Contracts – the accounting model in one page, [online] Available at: <<https://www.ifrs.org/news-and-events/2018/01/the-ifrs-17-accounting-model-in-one-page/>> [Accessed 4 November 2019].

KPMG, 2017. Navigating change. Feedback from insurers on the frontline of IFRS 17 and IFRS 9 implementation, [online] Available at: <<https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2017/12/kpmg-navigating-change-ifrs17-9-benchmarking-report.pdf>> [Accessed 27 November 2019].

KPMG, 2018. In it to win it. Feedback from insurers on the journey to IFRS 17 and IFRS 9 implementation one year in, [online] Available at: <<https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2018/08/ifrs-17-in-it-to-win-it.pdf>> [Accessed 11 November 2019].

PWC, 2019. IFRS 17, Insurance Contracts: An illustration Financial statements presentation and disclosure, [online] Available at: <https://www.pwc.com/gx/en/audit-services/ifrs/publications/ifrs-17/ifrs-17-illustration-feb-26.pdf> [Accessed 20 November 2019].

PWC, 2018. IFRS 17: Insurance accounting changes: redefining the industry, [online] Available at: <<https://www.pwc.com/ca/en/insurance/publications/400886-ifrs-17-insurance-accounting-changes-redefining-the-industry-en.pdf>> [Accessed 16 September 2019].

SAS, 2018. Insurers: Are You Ready For IFRS 17? (white paper), [online] Available at: <<https://www.sas.com/en/whitepapers/insurers-are-you-ready-for-ifrs17-109464.html>> [Accessed 15 November 2019].